

Kvartalstidskrift för europaprogrammet LEADER II

LEADER II magazine

LEADER magazine [janvier-février-mars 1999] - chaussée St-Pierre 260, B-1040 Bruxelles - Bureau de dépôt Bruxelles X

Vintern 98-99 nr 19

**Landsbygdens
utveckling
i informations-
samhället**

**Western Isles
Pays de Gâtine**

LEADER II i aktion

K O R S I K A

Land : Frankrike

Genomförd aktion : 'Telestugor' i avlägsna landsdelar

Kostnad : 200 000 ECU

EU : 30 000 ECU

Offentligt : 170 000 ECU

"Som ett led i återerövringen av de inre landsdelarna har vår LEADER-grupp hjälpt till att öppna en 'telestuga' i den avlägset belägna byn Lévie där invånarna nu kan få en mängd administrativa ärenden utträttade (folkbokföring, bambidrag, arbetsförmedling m m), som tidigare krävde en körtid på upp till fyra timmar. Det är en kombination av tele- och videoteknik som också företagarna kan använda sig av i affärsärenden för att t ex komma fram till databaser eller anordna videokonferenser med handelskamrarna. Man planerar nu att inrätta datastugor i de mest avlägsna bygder på l'Ile de Beauté (Skönhetens ö).

Paule Pandolfi
LEADER-ansvarig

M A R S I C A

Land : Italien

Genomförd aktion : hemsida på Internet

Kostnad : 156 450

EU : 45 066 ECU

Offentligt : 83 694 ECU

Privat : 27 690 ECU

"Hemsidan 'SITE Gal' på Nätet är frukten av samarbetet mellan vår LEADER-grupp och ledningen för telekommunikationsnätet Sistemi SITE. Vår målsättning är att ta alla mänskliga och tekniska resurser till hjälp för utvecklingen i denna del av Abruzzerna tack vare tillgången i realtid till kontinuerligt uppdaterade databaser. SITE Gal som är ett skyltfönster för företag och lokala organisationer och myndigheter är originellt i flera avseenden. Bl a ger adressen ett geografiskt underlag för rådfrågning : man behöver bara klicka på någon av kartorna för att få fram en mängd upplysningar om en ort eller en del av territoriet. En version av SITE Gal kan nås på prov under adress www.site.it/galmarsica."

Guiseppe Damico
LEADER-gruppens ordförande

A S T R I D L I N D G R E N S H E M B Y G D

Land : Sverige

Genomförd aktion : framställning av CD-ROM med kulturellt innehåll

Kostnad : 36 687 ECU

EU : 5 858 ECU

Offentligt : 13 669 ECU

Privat : 17 160 ECU

I ett 'telestuga' som leds av kvinnor stöder vår LEADER-grupp framställningen av CD-ROM med pedagogiskt innehåll riktat till barn. De tar upp Sveriges historia med utgångspunkt i traktens minnesmärken och sedvänjor. Målsättningen är att skapa sysselsättning kring en ny aktivitet utifrån en innoverande produkt med starkt kulturellt inslag. Projektet är redan på väg att bli en succé eftersom flera CD-ROM har framställts och kommit ut på marknaden. Tanken är att på sikt tillsammans med andra LEADER-grupper skapa och kommersialisera flerspråkiga CD-ROM."

Jacob Kaell
LEADER-ansvarig

M O N T A N A D E N A V A R R A

Land : Spanien

Genomförd aktion : telebibliotek

Kostnad : 13 437 ECU

EU : 4 406 ECU

Offentligt : 4 969 ECU

Privat : 4 062 ECU

"Vår LEADER-grupp stöder en mängd aktioner som syftar till att bryta landsbygdsbefolkningens isolering genom att ta till vara telekommunikationernas möjligheter : öppna en 'telestuga', anordna kurser i datateknik för olika behov m m. En av aktionerna gällde biblioteket i Espinal. Tack vare LEADER har vi fått en uppkoppling till Internet (www.ctv.es/USERS/herllib/) som innebär att invånarna i 30 små bergsbyar får tillgång till katalogen, informeras om nyförvärv och kan beställa de böcker som intresserar dem. Bibliotekarien ser sedan till att böckerna kommer hem."

Marta Manas Larraz
LEADER-ansvarig för de nya teknologierna

Kommunikationsteknologi och lokal utveckling - vilket samband och vilka begränsningar?..... 4

Patricia Vendramin och Gerard Valenduc synar vilka perspektiv som öppnas för den lokala utvecklingen genom användningen av informations- och kommunikationsteknologierna: problem, möjligheter och begränsningar.

Internet i utvecklingens tjänst – Gâtine och Gâtinauterna 13

I LEADER-zonen Pays de Gâtine (Poitou-Charentes, Frankrike) fungerar de virtuella näten parallellt med de rikt förgrenade lokala nätverken för solidaritetsaktioner och bidrar till en bättre integrering av utvecklingsarbetet och större effektivitet i arbetet på landsbygdens utveckling.

När telekommunikationerna bryter isoleringen och skapar sysselsättning: leva lokalt och arbeta globalt..... 19

Genom att resolut satsa på kommunikationsteknologi har LEADER-gruppen Western Isles, Skye & Lochalsh, hjälpt till att skapa mer än 200 tjänster för distansarbete på Hebriderna, en ögrupp nord-väst om Skottland.

Med några ord...

Tre avgörande punkter för det nya Europa-initiativet för landsbygdens utveckling

Dr. Franz Fischler, Medlem av den Europeiska kommissionen med ansvar för jordbruket och landsbygdens utveckling

Trots att ministerrådet ännu inte tagit slutgiltig ställning till förslagen för Agenda 2000, vill jag ta tillfället i akt att här i LEADER Magazine framhålla tre punkter som kommer att bli avgörande för vårt nya Europa-initiativ för landsbygdens utveckling: kontinuiteten i tillvägagångssättet, den territoriella utsträckningen och administrationen av det nya initiativet för landsbygdens utveckling.

Kontinuiteten i tillvägagångssättet

Det nya gemenskapsinitiativet, som stöder sig på och för vidare de centrala momenten i LEADER II, kommer att se till att begrepp och metoder får den kontinuitet som krävs. Lokalt partnerskap, gräsrotspolitik och möjligheter att utpröva nya idéer för landsbygdens utveckling är de väsentliga momenten som måste fullföljas.

Vi behöver någon form av småskaligt skyltfönster som kan ge en föreställning om vad vi försöker uppmuntra i större skala i övriga utvecklingsprogram för landsbygden och därför måste tonvikten i det nya initiativet läggas på pilotaktiviteter. Vi vill lägga upp och få erfarenhet av integrerade strategier av hög kvalitet för utvecklingen i landsbygdssamhällena.

Vi behöver också fortsätta och stärka de lokala aktionsgruppernas nätverksarbete så att idéerna och entusiasmen kan kommuniceras från ett landsbygdssamhälle till ett annat. Nätverken är också en absolut förutsättning för samarbetet i fråga om utformning och genomförande av gemensamma projekt. Mycket ofta blir ett projekt genomförbart först när ett samarbete kommit till stånd.

Större territoriell utsträckning utan nackdel för effektiviteten

Det nya gemenskapsinitiativet får inte begränsas till målområdena 1 eller 2. Alla möjligheter till lokala aktioner och pilotprojekt måste också tas till vara utanför de egentliga målområdena.

Detta innebär naturligtvis inte att det nya gemenskapsinitiativet skall spridas ut över hela den europeiska landsbygden så att den avsedda effekten inte uppnås någonstans. Det nya initiativet måste vara inställt på att satsa på nya idéer och på de människor som har lust att förverkliga dem. Strikta regler måste gälla vid urvalet av de grupper som skall tilldelas resurserna, så att de utvalda initiativen kan garanteras rätt ekonomisk stöd.

Insyn och administrativ effektivitet

I Agenda 2000 har vi föreslagit att de tre nya gemenskapsinitiativen alla finansieras från en enda fond. Vad landsbygdens utveckling beträffar blir det den Europeiska jordbruksfonden (EAGGF-strukturdelen) som kommer att ingripa. Med en dylik koncentration av medlen måste EAGGF kunna täcka in även sådana åtgärder som normalt lyder under den Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) eller Europeiska Socialfonden (ESF). Det kommer att medföra en avsevärd förenkling. Med hänsyn till rådande kontraster mellan Unionens landsbygdssamhällen och de skiftande förutsättningarna för utveckling är det naturligt att närhetsprincipen måste ligga till grund för utvecklingspolitiken för landsbygden. Det gäller också för det nya gemenskapsinitiativet. Men närhetsprincipen innebär även att uppgifterna måste få en klar definition och att människorna på alla nivåer måste vara beredda att axla sitt ansvar. Det borde till exempel åligga medlemsstaterna att välja de lokala aktionsgrupperna i enlighet med de gemensamt utformade urvalskriterierna och – för att undvika förseningar i initialskedet – inom en gemensamt beslutad tidsram. Landsbygden har mycket att ge. Vi vill genom denna omstrukturering av utvecklingspolitiken få den att bättre ansluta till marknadsorienterade riktlinjer

och vi vill införa mer flexibilitet, större närhet och mycket enklare arbetsformer för medlemsstaterna och regionerna. Vi vill ge en centralare plats åt miljön och framför allt stödja en hållbar utveckling i gemenskapens alla landsbygdssamhällen så att befolkningen där, såväl som i städerna, kan få nytta och glädje av landsbygdens särskilda tillgångar. <

Bryssel, 1998-10-27

Kommunikationsteknologi och lokal utveckling vilket samband och vilka b

AV PATRICIA VENDRAMIN
OCH GÉRARD VALENDUC [*]

Med Internet, multimedia, mobiltelefon och grupprogram har informationssamhället trängt in i landsbygden på samma sätt som i städerna. Distansarbete och

distansundervisning, elektronisk handel med turist- och lokalprodukter o
dyl hör till de nya aktivitetsformer som prövas i vissa LEADER-zoner. Patri-
cia Vendramin och Gerard Valenduc synar i vilken mån informations- och
kommunikationsteknologierna kan bli ett medel för lokal utveckling. Vilka
problem, möjligheter och begränsningar föreligger i det perspektivet?

ögränsningar ?

Om man betraktar informationsteknologierna utifrån en mindre region slås man av en paradox. Å ena sidan förs tanken till ekonomins globalisering, en internationaliserad marknad, världsomspännande nätverk och andra tunga tendenser som det inte tycks finnas något att göra åt. Men å andra sidan förefaller det uppenbart att IT har en betydelse för den lokala utvecklingen eftersom det är industrins och servicesektorns omvandling som står på spel, liksom arbetets och sysselsättningens framtid. Dessutom är det ju på lokal nivå som den konkreta politiken förknippad med informations-samhället skall genomföras, vare sig det rör sig om infrastrukturer, forskning, företagsstöd, arbetsmarknadspolitik, yrkesutbildning eller kommunikationspolitik.

Nya teknologiska villkor i kommunikationens tjänst

De flesta av de senaste teknologiska landvinningarna inom databehandlingen och telekommunikationen, som t ex Internet, mobiltelefonen och multimedia, har skett med betoning av kommunikationens betydelse. Vår ekonomi bygger hädanefter på näten för kommunikation och distansutbyte. Företrädet som getts åt kommunikationen är just vad som utmärker den nuvarande IT-trenden i förhållande till 80-talet då datoriseringen främst gick ut på att automatisera diverse operativa arbetsuppgifter : robotisering, CAD/CAM, databaser, textbehandling, dataöverföring m m. Vilka är då de teknologiska innovationerna av signifikativ betydelse i de nya kommunikationssystemen och för distansförbindelserna individer och organisationer emellan ?

Många är allmänt kända : de rörliga telekommunikationerna präglar våra levnadsvanor alltsedan mobiltelefonen dök upp, Internet är inte bara reserverat åt forskare, bärbara datorer är allt vanligare inom vissa yrkesområden (marknadsföring, lager- och underhållsfunktioner) och multimediaprodukterna får allt större spridning. Mindre kända är de teknologiska uppfinningar som också förändrat företagsstrukturerna. Dit hör gruppvaran ("groupware") och programmen för arbetsstyrning ("workflow") som underlättar organisationen och genomförandet av gemensamma aktiviteter, de interna företagsnäten (Intranet) och inte minst telefoni genom dator som t ex tagits i bruk i teletjänstcentralerna. —————>

[*] **Patricia Vendramin** och **Gérard Valenduc** leder forsknings-enheten 'Travail et Technologies à la Fondation Travail-Université' (Arbete och teknologier vid Stiftelsen arbete-universitet), belgiskt institut som specialiserat sig på relationerna mellan universitet och arbetsliv och har författat eller medverkat i ett stort antal skrifter om informationssamhället, bl a på uppdrag av generaldirektoratet XII i kommissionen.

Kontakt : Fondation Travail-Université,
Rue de l'Arsenal 5,
B-5000 Namur.

Tel. : 32 81 725 122 – Fax +32 81 725 128

E-mail : pvendramin.compuserve.com

Datorn har kommit till skolan i LEADER-zonen **Pays d'Auge** [Frankrike]

De nya teknologierna ligger också till grund för en mängd nya tjänster (teletjänster) och nya arbetsformer (distansarbete) som får allt större utbredning inom både den allmänna sektorn och i företagsvärlden. Dessa nya erövringar kan *kanske* inge förhoppningen om aktivitetskapande på det lokala planet, men de kan *säkert* ge en annan inriktning åt kommunikationspolitiken och det öppna samhället.

Kommunikationen utåt får en ny impuls

Utvecklingen av Internet och multimedia har gett en ny impuls åt kommunikationen utåt för både näringsliv och samhälle. Inte bara företag och myndigheter berörs utan också föreningslivet, utbildningsväsendet och kulturen. Kommunikationen utåt förstärks på tre sätt. Det har de små och medelstora företagen samt olika samhällsorgan redan fått erfarenhet av. Först och främst gäller det reklamen, företagsimagen, budskapet till kundkrets eller leverantörer men också turistinformationen, uppmärksammandet av kulturarv och aktiviteter i landsbygden. Den andra aspekten har att göra med hur företagen och myndigheterna fungerar. Kontakten med affärspartners, leverantörer, kunder, blir mer och mer interaktiv i realtid, hur stort avståndet än är. Detta betyder mycket för flexibiliteten och smidigheten. Slutligen bör nämnas utvecklingen av olika on-line-tjänster som kommer allmänheten tillgodo.

Anslutningen till de globala näten innebär emellertid inte bara att man går ut med information om sig själv och sina egna produkter eller själv inhämtar informa-

tion. Den ger också tillgång till resurser som inte kan nås på lokal nivå, det må sedan röra sig om tjänster till företagen eller tjänster till allmänheten, till exempel hälso- och sjukvård eller utbildning. Omvänt gäller att de lokala resurserna kan göras tillgängliga för en större marknad eller för en större publik.

Dessutom kan en hel del icke affärsdrivande organisationer, t ex utbildningsförbund och kulturföreningar, tack vare den senaste utvecklingen av Internet och multimedia tillgodogöra sig de nya möjligheterna till informations-spridning och kommunikation med allmänheten och även diversifiera sina utbildningsprodukter eller sitt kulturutbud. När så sker, betraktas näten snarare som nya media än som arbetsredskap eller medel till organisationsförändringar.

Utvecklingen av teletjänster

Det intressanta med kommunikationsteknologin vad beträffar en region eller ett avlägset område är att man också kan räkna med att nya aktiviteter uppstår. Bland de olika former av distansarbete som förekommer erbjuder utvecklingen av teletjänsterna stora möjligheter. Allt fler tjänster hänskjuts idag till ett mellanled, d v s att direktkontakten ersätts och kompletteras med en telefonförbindelse. Det finns företag som specialiserat sig på att producera och organisera sådana tjänster på vitt skilda områden, t ex inom bank- och försäkringsväsendet, resebyråerna och turistverksamheten, lager- och underhållsfunktioner, mäklarfirmor, direkt marknadsföring, fritidsaktiviteter o dyl. Vad som utmärker denna typ av tjänster

“När IT kom till Longford”

Monica O'Malley [LEADER Longford, Irland]

Grevskapet Longford (30 296 inv) har sedan kelternas tid varit en knutpunkt i Irland. Det korsas idag av tre stora huvudleder. Ändå har Longford varken någon större industri eller högskola som skulle kunna fungera som draghjälp för att i stor skala sprida informations- och kommunikationsteknologierna (IKT).

Befolkningsminskningen, otillräckligt utbyggda anläggningar och nedskärningen av offentlig service är en stor del av förklaringen till de uteblivna investeringarna i området. Många lokala aktörer är överens med analysen och en informationskampanj för att väcka intresset för IKT drogs igång redan i början av 90-talet. Flera aktioner lanserades: Datakurser infördes på skolschemat, 'Data-teknikskolan' skapades 1994, ett företagsforum bildades och en Internetserver installerades i grevskapets bibliotek.

Åtgärderna fick invånarna att allt eftersom bekanta sig med informationsteknologierna men någon strategisk helhetsplan förelåg inte för att dessa IKT-aktiviteter verkligen och varaktigt skulle förankras inom området. En sådan plan blev en av prioriteterna för LEADER II i Longford.

Den lokala aktionsgruppen startade med att ordna en Internetkonferens i februari 1996, då man lyckades klargöra vilka möjligheter som telekommunikationerna kunde erbjuda i ett grevskap som Longford. Detta ledde i sin tur till att ett "Internetkooperativ" bildades några månader därefter i syfte att få grevskapets samhällen uppkopplade till Nätet och träda i kommunikation med varandra och världen tack vare telematiken. Allra först skapades en hemsida som gjorde Granard till den första irländska orten tillgänglig på Internet.

I mars 1997 bildade Handelskammaren en 'taskforce' med uppgift att undersöka vilka konkreta perspektiv som öppnades i och med tillgången till kommunikationsteknologierna. Gruppen bestod av 18 personer som representerade olika befolknings- och samhällskategorier i regionen: företagare, jordbrukare, lärare, kulturarbetare, kvinnor, ungdomar m fl.

Fem temagrupper tillsattes för att undersöka vilken användning IKT skulle kunna få på fem områden som getts prioritet: företagen, jordbruket, skolväsendet, hälso- och sjukvården och föreningslivet.

En enkät gjordes bland 259 hushåll och 77 lokala företag. Resultaten ligger till grund för en rapport som publicerades i juli 1997 och som är en verklig guldgruva för att ta reda på hur IKT kan tas i den lokala utvecklingens tjänst.

Kostnaderna för enkäten och rapporten uppgick till 45 970 ECU, varav 36 800 har finansierats av LEADER II. En värdering av frivilligarbetet har medräknats i beloppet men inte Handelskammarens bidrag som bestod av en avsevärd teknisk och administrativ hjälp, av upplåtelse av lokaler och utrustning för videokonferenser.

Enkäten gav också tillfälle att återknyta kontakten med åtskilliga personer som emigrerat från Longford och som hade många intressanta uppslag att komma med. Ett konsultföretag, specialiserat på IKT, kunde dessutom slå fast att Longford äger en stor konkurrensfördel, nämligen rimliga fastighetspriser, vilket visade sig vara en avgörande faktor för etableringen av mjukvaruföretaget "Longview Technology" i januari 1998.

Personalstyrkan på 10 man växte till 16 redan i april och uppgick till 35 i slutet av året. 100 à 300 arbetstillfällen beräknas kunna skapas under de närmaste åren.

Tack vare enkäten samt framgången för Longview Technology var det lättare att introducera de nya teknologierna i grevskapet Longford. Under 1998 har bl a följande projekt förverkligats:

- > en hemsida på Internet, "Longford-on-line" med dataregister som bl a är till för att upprätthålla kontakten med alla dem som lämnat orten;
- > en Internetlinje för jordbrukarna, som är resultatet av samarbetet mellan den lokala aktionsgruppen och Teagasc, den irländska Styrelsen för jordbruket och landsbygdens utveckling;
- > anläggning av en databas i samarbete med grevskapets företagsförening för affärsupplysningar åt de lokala företagen;
- > organisation av mobil datateknikträning på olika platser i grevskapet;
- > aktionen har finansierats av LEADER och innebär att 11 datorer ställs till förfogande för en ort under sex veckor som en introduktion i datateknik för 30 personer åt gången (i slutet av juni 1998 hade redan 175 personer från 4 olika byar utnyttjat möjligheten).

Web: www.longford-leader.ie/

“Framtiden vilar på utbildningen”

Werner Kräutler [LEADER Sall-Wöll-Ötztal, Tyrolen, Österrike]

Framtiden för Europas landsbygd är också den intimt förbunden med användningen av kommunikationsteknologierna. Telestugan i Ötztal i Umhausen i Tyrolen är just till för att människor skall kunna tillägna sig grunderna i de nya teknologierna.

Det var två jordbrukarhustrurs förfrågan om möjligheterna att lära sig datateknik som gav LEADER-gruppen idén att skapa en ‘telestuga’ i Öttdalen. Det var i december 1996 och på mindre än sex månader har den lokala aktionsgruppen fått “TeleZentrum Ötztal” funktionsdugligt med hjälp av bidrag på 143 000 ECU från Europeiska unionen (40%), Land Tyrol (30%) och den federala regeringen (30%). Telecentret förfogar över lärosalar med 10 datorer och startade med en nyhet: “Grundkurs i telematik för jordbrukarhustrur”. Kursen omfattar 64 lektionstimmar (4 timmar i veckan under 16 veckor) och ges tre gånger om året. Den är nu välkänd och har godkänts på nationell nivå: Jordbrukskamrarna i Österrikes fyra länder har nämligen övertagit idén. Ett hundratal jordbrukarhustrur från dalen har redan gått på kursen medan 250 andra följer den på andra platser i Österrike.

Telecentrets sätt att angripa problemet har ett direkt samband med resultatet av undersökningen som LEADER-gruppen beställde hos en vetenskapsjournalist i Wien. Målet för denna var att “analysera hushållens behov av telematik i den österrikiska vardagen” i syfte att finna ut vilka nya aktiviteter och inkomstkällor – t ex telearbete – som grundar sig på användningen av informations- och kommunikationsteknologier. I det avseendet visade undersökningen mycket tydligt vikten av utbildning. Men de presumptiva användarna av telematiken har inte alltid tillgång till utbildning där de bor. Alltså måste utbildningen komma till människorna och inte tvärtom. Det var så idén uppstod att skapa en telestuga i Öttdalen.

De ansvariga för TeleZentrum Ötztal jämför det gärna med en bilskola och menar att precis som bilkörning förutsätter en del baskunskaper, så kräver telearbetet också att man lär sig hur det skall gå till. Den andra devisen för centret är “övning ger färdighet”. Centrets “Körlektioner i datateknik” har följaktligen ett starkt inslag av praktiska övningar samtidigt som de ger en bred insikt i olika tillämpningar som textbehandling, bokföringsprogram, datagrafik, lay-out m m.

Åtgärden har redan burit frukt. Sedan oktober 1998 har sju jordbrukarhustrur som alla följt kursen kompletterat sina inkomster genom att utföra dataregistrering för ett stort företag i Tyrolen. Andra projekt skall igångsättas i januari 1999: uppläggning av hemsidor på webben och teknisk assistans till företagen, t ex vid elektronisk handel.

Men utbildningen vid telecentret syftar först och främst till att ge deltagarna tillräckligt med kunskaper så att de snabbt och effektivt kan omsättas i deras dagliga uppgifter. I modulen “Telematik för jordbrukarhustrur” förekom t ex ett moment då “det virtuella jordbruket” och “idealgården” skulle skötas med hjälp av ett dataprogram vari de viktigaste parametrarna för organisationen av ett jordbruk hade tagits upp.

TeleZentrum Ötztal ger även kurser i andra ämnen, som bokföring, administration, korrespondens, grafisk utformning och lay-out, PR-teknik, marknadsföring m m. För närvarande förbereds en kurs i telematik som särskilt vänder sig till kvinnor. Kursstarten beräknas ske under våren 1999. I likhet med modulen “Telematik för jordbrukarhustrur” kommer även denna utbildning att erbjudas i andra österrikiska landsbygdsområden.

Sedan november 1998 fungerar även TeleZentrum Ötztal som lokal för telearbete. Fyra salar har ställts till förfogande för ett tiotal telearbetare som sköter Internetförbindelserna åt ett stort österrikiskt skivbolag som driver elektronisk handel (50 000 varureferenser).

Ännu för sex månader sedan betydde Internet inte något särskilt för invånarna i Ötztal.

Inte ens inom turistväsendet – turismen, med ca 2,5 miljoner besökare per år, utgör den stora sektorn i dalens näringsliv – kunde man se någon fördel med en hemsida i Internet. Idag, tack vare modulen “Introduktion till Internet” för vuxna samt diskussionsklubbarna och Internetkaféet som har en yngre publik, har webben blivit allas favoritsysselsättning. <

Web: www.oetzi.com

är deras fullkomliga rörlighet, d v s de kan skötas med ett minimum av teknologisk infrastruktur och tillgång till yrkeskunskap. Stora teknologiska framsteg har på sistone gjorts i utvecklingen av dessa on-line-tjänster. Det rör sig om vidarekoppling och servrar med syntetiskt tal samt över huvud taget om uppgifter som kombinerar telefoni och datateknik. Tack vare sådana anläggningar kan ett företag organisera sin serviceverksamhet utifrån en telefonservice som ibland befinner sig på mycket långt avstånd från företaget själv.

Informationsteknologier och lokal utveckling – två decennier av framgång och misslyckanden

Sedan tjugo år tillbaka har Europeiska kommissionen med flera utarbetat program för att stimulera och stödja experimentell verksamhet med telekommunikationer på kommunal eller regional nivå. Vid en snabb genomgång av dessa program får man en uppfattning om vad som lyckats eller misslyckats och om vilka möjligheter och problem som är förknippade med den lokala eller regionala dimensionen.

Infrastrukturer och tjänster

Det är samma frågeställning som präglar alla dessa försök: Skall företräde ges åt infrastrukturerna och näten i tanke att det teknologiska utbudet skall skapa en efterfrågan av tjänster, eller skall man först låta behoven formuleras och rutinerna förändras i tanke att det är efter-

frågan av tjänster som styr den teknologiska innovationen? Vissa program har gett företräde än åt den ena än åt den andra modellen men på det hela taget har resultaten inte motsvarat förväntningarna.

Utvärderingarna visar på att det föreligger allvarliga hinder för kunna genomdriva en ekonomisk utveckling på det regionala planet med utgångspunkt i informations- och kommunikationsteknologiska infrastrukturer. Förekomsten av infrastrukturer leder inte automatiskt till att de tas i bruk. Det behövs utbildning, yrkesskolning, en mobilisering av användarna, det behövs en praktisk tillämpning av teknologin i form av tjänster som är anpassade till företagen i de berörda regionerna. Men å andra sidan räcker det oftast inte att erbjuda skraddarsydda tjänster och tekniska lösningar åt de lokala företagen. Delvis på grund av att de reella behoven ofta underskattas och därför blir otillräckligt specificerade. Dessutom händer det att en teknisk lösning, till och med när den är tänkt att tillfredsställa identiska behov, lyckas på en plats men misslyckas på en annan beroende på olika företags- eller samhällsmiljöer. Av detta kan dras slutsatsen att bägge metoderna, både den som utgår från infrastrukturerna och den som ser till rutinerna, för att verkligen kunna uppfylla målet att åstadkomma en ekonomisk utveckling på det kommunala eller regionala planet måste inlemmas i andra åtgärder som syftar till att förbättra företags- och samhällsmiljön i varje region.

Med "databussen" kan alla byarna i LEADER-zonen **Louth** [Irland] ta del i kurserna i datateknik

Med hjälp av stödet från LEADER **Donegal** har denna londonfirma för fotografisk framställning skaffat nödvändig utrustning för att flytta verksamheten till Irland

Decentraliseringsmyten

En vanlig men felaktig föreställning som ligger bakom åtskilliga lokala telekommunikationsprojekt är tron att kommunikationsteknologierna kommer att bidra till decentraliseringen och till och med att de skulle kunna få centrala och perifera regioner på jämställd fot.

I själva verket förhåller det sig så att kommunikationsteknologierna i sig själva inte undanröjer hindren för den ekonomiska utvecklingen på det kommunala och regionala planet. Det är ofta faktorer av en helt annan art som spelar in, som till exempel avsaknaden av innovationskultur, ledarattityder som motverkar den ekonomiska utvecklingen, en alltför defensiv samhällspolitik, bristande utbildning och yrkeskunskap eller helt enkelt naturförhållanden som näten inte kan råda bot på.

I praktiken, och vad beträffar tjänster, har erfarenheten visat att decentraliseringen inte är en självklar företeelse. De utlokaliserade tjänsterna hör snarare till industrivärlden: Det är standardiserade, förenklade, massproducerade och rutinemässiga tjänster som inte tillför mycket mervärde. Man har emellertid inte utlokaliserat dessa tjänster till vilken plats som helst. För att kunna åtnjuta stor-driftsfördelar tycks de i stället ha koncentrerats till ett begränsat antal orter som är specialiserade och då snarare till förstäder och runt de urbana centren än till avlägsna regioner. För övrigt stannar de flesta tjänster med högt mervärde kvar i de större städerna och de centrala regionerna. I det avseendet utgör exemplet på distansarbete i Hebriderna (Skottland) som beskrivs i detta nummer av LEADER Magazine antagligen ett undantag.

Teoretiskt sett, och även om många arbetsuppgifter blivit rörliga, befinner sig inte alla regioner på jämlik fot gentemot den ökande rörligheten. En avgörande faktor tycks vara att kunna förfoga över en arbetskraft kapabel att utföra tjänsterna på ett tillfredsställande sätt varvid kostnaden i förhållande till kvaliteten förblir utslagsgivande. Det är kanske den faktorn som förklarar framgången för det skotska experimentet.

Besegra avståndet eller besegra komplexiteten?

En annan vanföreställning är tron att de avancerade informationsteknologierna har förmågan att upphäva avstånden, att överstiga de geografiska hindren och följaktligen att utjämna skillnaderna mellan regionerna. Det är ett faktum att telematiken minskar beroendet av avstånden, underlättar tillträdet till informationskällorna och upphäver många hinder för en interaktiv kommunikation. Men det betyder inte att avstånd och läge inte längre har någon betydelse. Istället riktas uppmärksamheten på andra kvalitativa lokala faktorer, som miljön, arbetskraften, närings- och samhällslivets livskraft och innovationsförmåga, de lokala partnerskapen o dyl.

Vad som är absolut specifikt med kommunikationsteknologierna är egentligen inte att de upphäver avstånden. Det är deras förmåga att förkorta tiden, behärska komplexiteten och organisera flexibiliteten. Det perspektivet är betydelsefullt för den kommunala eller regionala politiken.

Föga industrialstrande

En tredje vanföreställning består i tillmäta informations- och kommunikationsteknologierna egenskaper som vore de en 'industrialstrande industri', d v s som om de i sig själva utgjorde en verksamhet som drar till sig närliggande aktiviteter med ett tätande industrinät som följd. I motsats till gångna tiders industriella revolutioner behöver informationssamhället inga stora program för infrastrukturer som skapar sysselsättning och drar med sig hela näringslivet. Till och med den stora utbyggnaden av telekommunikationerna, som innebär kabeldragning eller utbyggnad av radionät väger lätt i jämförelse med anläggningen av andra infrastrukturer som motorvägar, höghastighetståg, reningsstationer och förbränningsverk. Det är inte den materiella delen av informationsteknologierna som ger mervärde utan den immateriella. Det är alltså en illusion att tro att dessa kan ligga till grund för en industrialiseringsstrategi. Det är viktigare att investera i kunskap och kompetens som är en förutsättning för att de nya infrastrukturerna skall komma till användning och för att kunna innovera vad gäller produkter och tjänster. Parthenay i Frankrike är i det avseendet ett talande exempel (se artikel).

Framtida möjligheter

Modernisering av tjänsterna

I många europeiska länder intar tjänsterna en betydande plats i näringslivet, inte minst i landsbygdsområdena. Denna sektor skulle kunna bli en betydelsefull tillväxtfaktor. I vissa regioner ses tyvärr alltför ofta expansionen av tjänstesektorn som tributen för avindustrialiseringen. Den allmänna servicen betraktas som en utgiftspost och inte som en resurs. De privata tjänsterna anses ännu inte som en riktig verksamhet. Vad angår tjänsterna till företagen ligger tillväxtfaktorn i en vidareutveckling av de kunskapsintensiva aktiviteter som bäst tar till vara den samlade kunskap och know-how som erfarenheterna från det lokala näringslivet avlagrat och som också kan omsättas i telekommunikationstjänster.

“Bokningscentralen PARALELO 40 ”

Malaquías Jiménez Ramírez
[LEADER La Manchuela, Castilla-La Mancha, Spanien]

Att “sälja” landsbygdsturism till stadsbor kräver ett snabbt och effektivt kommunikationssystem.

PARALELO 40 heter vårt nätverk som skapades 1993 av 7 LEADER I-grupper (5 spanska och 2 portugisiska). Det täcker områden som i stort sett ligger utmed 40:e breddgraden och som önskade gå samman för att främja våra gemensamma turistresurser.

Tanken var att skapa en trogen kundkrets genom att tillsammans och sinsemellan främja turismen. I varje område informeras t ex besökarna om vilka intressanta turistmål som de andra territorierna har att erbjuda. Fram till 1996 nöjde sig de sju PARALELO 40-grupperna med att ge ut gemensamma turistbroschyrer och att tillsammans delta i mässor och salonger.

1996, i och med att LEADER II lanserades, utvidgades vårt nätverk till att omfatta 20 andra områden (5 portugisiska och 15 spanska) som också ligger längs den 40:e breddgraden. Därav behovet att förbättra vår aktionsförmåga och vår närvaro på marknaden. I den situationen föreföll det oss oundvikligt att utnyttja de nya informationsteknologierna.

Vi beslöt alltså att anlägga en bokningscentral för direktförsäljning av våra turistprodukter genom att använda oss av ett telematiksystem som innebar ständig uppdatering av informationen och resbokning 'on-line'.

För ett konkret genomförande av projektet använde vi oss av det spanska industri- och utvecklingsdepartementets program, ARTE-PYME (“Regionala aktioner till förmån för telekommunikationerna i små och medelstora företag”). Eftersom det är statligt, har inga andra samarbetspartners än de spanska tillträdde till det. Projektet kunde följaktligen omfatta enbart de 14 spanska grupperna. Våra portugisiska partners medverkar för sin del i informationsdelen och i PARALELO 40 men inte i bokningscentralen.

Denna har till uppgift att direkt avyttra turistprodukterna som bjuds ut av turistbyråerna i varje område. Genomförandet av projektet skedde i följande etapper:

- > installation av 156 datorer, varav 14 i LEADER-gruppernas lokaler och 142 i berörda turistbyråer. De flesta av dessa är små (en eller två anställda) men representerar nästan hela skalan av turist- och fritidsverksamhet (bondgårdslogier, hotell, semestervåningar, stugor, campingplatser, friluftssport, guidade besök, kulturell verksamhet, gastronomi m m). Sammanlagt kan de erbjuda 5000 turistsängar;
- > installation av en Internetserver;
- > dataregistrering av de 142 turistbyråernas verksamhet (datum, sängplatser, tariffer, tjänster, rabatter o dyl);

- > utbildning av deltagarna i projektet (tekniker från de 14 lokala aktionsgrupperna samt av dem som använder datorn i sin turistverksamhet). Utbildningen gavs på plats och var personligt anpassad till varje enskilt fall;
- > reklamkampanj och informationsspridning med anledning av projektet. I det syftet framställdes en broschyr i 5000 exemplar som delades ut på mässorna vi deltog i (bl a FITUR i Madrid) och till resebyråer och -organisationer.

Mjukvaran utgjordes av “TURCENTRAL” (för databehandling av bokningarna) och “TURINTER” (för behandling av bildmaterialet). Programmen var till en början inte problemfria eftersom de inte är direkt avpassade till landsbygdsturismens profil (oklart definierad och föga omfattande inkvartering) och inte heller till de mindre företagens bokföringsvanor. Men så småningom fann problemen sin lösning.

Centralen har inte varit i gång tillräckligt länge ännu för att någon seriös uppskattning av resultaten skall kunna äga rum. I augusti 1998, i Riopar i Sierra del Segura (Castilla-La Mancha), ägde ett möte rum med researrangörerna som deltar i PARALELO 40. Deltagarna – ett hundratal – funderade över hur systemet skall kunna utvecklas i framtiden. Det tycks inte gå att undvika att dels skapa en samordnande struktur i någon form av sammanslutning för uppföljning av försäljningen som sker via centralen, dels att bredda nätverkets geografiska underlag. Vi undersöker t ex möjligheten att inkludera LEADER-zoner i Grekland och Italien i PARALELO 40. Dessutom tror vi att vi med den redan installerade utrustningen och med största möjliga lönsamhet för ögonen skulle kunna marknadsföra andra produkter än turistaktiviteter, t ex hemslöjd, livsmedel o dyl. <

Web : www.paralelo40.org

Men en attitydförändring av mer radikalt slag krävs förmodligen i den offentliga servicesektorn. Rapporten "Att bygga ett informationssamhälle för alla" (1) är mycket klar på den punkten. I denna rekommenderas att den offentliga servicesektorn görs till en tillväxtmotor för det framväxande informationssamhället. Tre särskilda rekommendationer ges : främja den offentliga servicesektorns övergång från infrastruktur till innehåll, höja effektiviteten i den offentliga servicen, göra de allmänna tjänsterna till ett föredöme för tjänstesektorn.

Ge de mänskliga resurserna företräde

Att hävda att de mänskliga resurserna måste få företräde i utvecklingsstrategierna för kommuner och regioner kan förefalla självklart. Och ändå är själva uttrycket 'investera i kompetens' ett nytt begrepp och utbildning knappast ansett som en långsiktig investering. Tidigare föredrog man oftast att investera i motorvägar, i företagsparker eller i materiellt stöd till företagen i stället för i utbildning, forskning och utveckling eller i företagsutbildning.

Tack vare distansarbetet, teletjänsternas utveckling och Nätets möjligheter dyker nya yrken och funktioner upp som kräver nya kunskaper. Visst krävs en del specialister för teknologi, företagsledning och konsultuppdrag. Dit räknas också alla de som sysslar med utformning, strukturering och förmedling av informationerna på nätet, dvs förläggare, författare, art directors, nätadministratörer, utvecklare av on-line-tjänster, konsulter m fl. Även nya serviceyrken för nätfunktionerna hör dit som webtekniker, webmasters, säkerhetstekniker, försäljare, konsulter för små och medelstora företag och för myndigheterna m fl.

Men det är inte allt. I ett större perspektiv kräver utvecklingen av telekommunikationstjänsterna och distansarbetet en kompetens som inte är av teknisk art utan har att göra med hur dessa tjänster fungerar och som berör

en mängd nya och framtida yrken. Det har att göra med kommunikationsförmåga, förmåga att hantera tillbud och oförutsedda händelser o dyl. Det är inte alltid högkvalificerade uppgifter det rör sig om utan snarare om egenskaper av ett nytt slag som inte är så lätta att förvärva på skolbänken eller vid universitetet. Här har utbildningsväsendet en viktig uppgift: att se till att det skapas strukturer som tillfredsställer dessa behov. Det är emellertid inte bara massan av arbetstagare som behöver en fortgående vidareutbildning utan också företagsledarna. Ledarkompetens och ledarstil räknas alltid bland de avgörande faktorerna för att användningen av IT skall bli framgångsrik.

Hur utvecklingen av distansarbetet, telekommunikationstjänsterna och andra användningsområden för IT kommer att te sig beror egentligen på de mänskliga faktorerna. Under förutsättning att de håller en minimal kvalitet och är något så när tillgängliga kan infrastrukturerna betraktas som ett underordnat problem.

Ha riskerna under kontroll och utnyttja distansarbetets inneboende möjligheter

Kommunikationsteknologierna och omvandlingen av serviceaktiviteterna öppnar dörren till distansarbetet. Men som alltid när ekonomin undergår en ny utveckling är även distansarbetet förenat med risker.

Den största risken är antagligen att *flexibiliteten missbrukas* så att distansarbetet används för att dra fördel av tillgången till extra arbetskraft när priser och marknader är gynnsamma. Då blir distansarbetet en bidragande orsak till att tillfälliga korttidsanställningar blir allt vanligare. Det permanentar uppdelningen i två kategorier: på ena sidan den attraktiva arbetskraften som alltid får arbete, på den andra de som ständigt måste jaga efter arbete. Det är ett farligt perspektiv ur social synpunkt men också ur ekonomisk. Det kan också bidra till att den bristande jämlikheten accentueras mellan regionerna.

Vad gäller *risken för utlokalisering*, är den faktiskt avsevärd för sådana aktiviteter som har lågt mervärde eller är helt beroende av företagsstrategier som läggs upp av beslutsfattande utlandskontor. Lättast att utlokalisera är tjänster i samband med den egentliga databehandlingen eller specialiserade standarduppgifter som programmering.

Att avvärja sådana risker innebär att man slipper missbruka flexibiliteten och kan undvika att tillgripa utlokalisering i första taget. I stället ges möjlighet att ta till vara den särskilda kompetensen som finns på det lokala planet, att modernisera de privata eller offentliga tjänsterna och skapa ett samhällsklimat som blir grogrund för innovation, just det som LEADER försöker utveckla. <

En av de interaktiva datakonsolerna kommer att installeras i Ardenne-Eifel av landsbygdsnätet KOBOLD som sträcker sig över gränsen till Belgien, Tyskland och Luxemburg

(1) Slutrapport från expertgruppen på hög nivå om de sociala aspekterna av informationssamhället, Europeiska kommissionens Generaldirektorat V, Bruxelles, 1997. Tillgänglig på EU:s alla språk.

Internet i utvecklingens tjänst - Gâtine (Poitou-Charentes, Frankrike)

“Gâtinauterna”

I LEADER-zonen Pays de Gâtine (Poitou-Charentes, Frankrike) fungerar de virtuella näten parallellt med de rikt förgrenade lokala nätverken för solidaritetsaktioner och bidrar till en bättre integrering och större effektivitet i arbetet på landsbygdens utveckling.

Fråga 1: Vad heter den enda franska staden där man 1998 kunde gå och handla via Internet på en 'virtuell' stormarknad (9000 registrerade varor)? Svar: Parthenay, huvudstad i "Pays de Gâtine", i departementet Deux-Sèvres, Poitou-Charentes, 11 000 invånare, fästningsvallar, romansk kyrka, kreatursmarknad, och sedan 1996, "digitala resurscentra"...

Fråga 2: Men vad är ett "digitalt resurscentrum"? Svar (av Jérôme Chausson, ung gruppleddare från "Aktiva medborgarhuset" i Parthenay): "Det är en plats dit alla kan komma och där vem som helst får disponera datorer,

scanners, skrivare, Internetförbindelser, elektroniska brev-lådor och websidor som skapats av invånarna. Allting är gratis och man kan få teknisk hjälp om man vill".

"Idag hör dessa digitalcenter till sevärdheterna i Parthenay, tillägger Jérôme, för de ingår numera i de guidade rundturerna i stan."

Att gå runt bland de sex digitalcentren i Parthenay är faktiskt litet grand som att besöka Loire-slotten: Alla liknar varandra och är ändå olika. För varje center har ett tema och vänder sig till en särskild publik: "Aktiva medborgarhuset" har en social uppgift. Det fungerar som en slags expedition för lokala initiativ och för att bilda föreningar. Det hyser inte bara en komplett datautrustning utan också en arbetsförmedling och yrkesvägledning. De andra centren i Parthenay har sina respektive lokaler i stadshuset (hjälp med administrativa ärenden), i en företagspark (ekonomiska ärenden), i Kongresshallen (handel och turism), i biblioteket/mediateket (kulturfrågor) och till och med i "Lekhuset" (spel och lekar). Varje ställe besöks dagligen av 50-100 personer. Sammanlagt 10 personer är fast anställda för reception och eventuell vägledning i användningen av alla olika telematikred-

— skap. Denna service, som bl a är utmärkande för centrerna, blir mer och mer specialiserad i takt med att bruket av IKT får större omfång: I september 1998 fanns 2 100 privata elektroniska hemadresser i Partenay-distriktet, att jämföra med antalet hushåll som uppgår till 7 500.

Elektronisk marknad

“Det är mycket som är möjligt därför att den teknologiska miljön är gynnsam”, säger Patrick Martine, direktör för Parthenays kreatursmarknad. Marknaden, där köpen av hävd avgjorts med ett handslag, är den tredje i Frankrike för får, den fjärde för nötboskap och snart den första kreatursmarknaden på Internet där den får tjäna som kontaktyta mellan den intensiva datoriseringen av själva Parthenay och byarna i Gâtine. Här lever man av djuruppfödning och det är till stor del genom att införa en digitalmarknad som användningen av telematiken i direkt ekonomiskt syfte kan sprida sig till minsta avkrok i en eftersläpande region som Poitou.

Parthenaymarknaden med anor från 800-talet hade på 70-talet blivit den främsta marknaden i Frankrike för slaktboskap men krisen i slutet av 80-talet fick den att förlora en tredjedel av sina andelar. Uppfödarna i Gâtine reagerade då genom att satsa på kvalitet. Som draghjälp valde de ut en lokalprodukt, la “Parthenaise”, som är en nötkreatursstam känd för sitt goda kött men ointressant för intensiv uppfödning eftersom den inte uppfyller produktivitetsnormerna varken för mjölk eller kött.

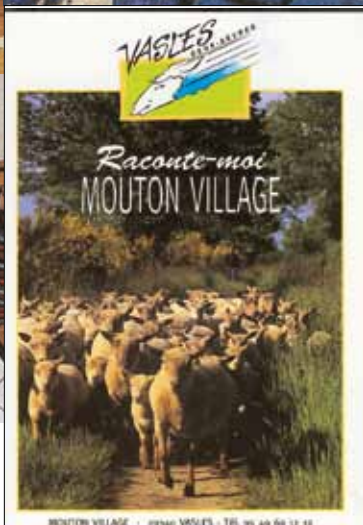
1990 skapas så “Föreningen för främjandet av kvalitetskött” (Association pour la promotion des Viandes de Qualité Supérieure, APVQS) som idag räknar omkring 200 får- och kreatursuppfödare (varav 40 ägnar sig åt biologisk uppfödning). Mellan 1990 och 1994 företogs en omorganisering av de bägge sektorerna, olika slags reklam- och informationskampanjer och tre kvalitetsmärken erhöles för både ox- och fårköttet. Föreningen kunde då med stöd av resultaten lägga fram ett femårsprogram för att ytterligare förbättra produktionen på bägge områdena. Genom den planen förlänades föreningen mästartitel inom ramen för LEADER II:s åtgärd för jordbruket, som främst gällde utvecklingen av får- och nötkreaturssektorn i Gâtine med hjälp av bl a IT-användningen.

I det avseendet måste först och främst ett slags ‘boskaps-observatorium’ skapas för att stå till tjänst för uppfödarna, marknaden och slakteriet i Parthenay. *“Det här projektet har två målsättningar, förklarar Patrick Martine, dels att ge fullkomlig insyn i transaktionerna på marknaden, dels att genomföra en ursprungskontroll av djuren. Vad det förstnämnda beträffar tänker vi lägga upp en hemsida på Internet och gratis ställa datorer till uppfödarnas förfogande så länge handeln pågår på marknaden, så att de bl a kan följa kursnoteringarna i realtid, få reda på om köparen är solvent och över huvud taget minska riskerna för dåliga affärer. Vad gäller ursprungskontrollen, kommer elektronisk märkning att vara genomförd senast våren 1999 och medföra att bl a förhållandet mellan uppfödarna och slakterierna förbättras, t ex för att veta vilken vikt som skall gälla som prisunderlag.”*

“Det där är ett första steg på vägen till en elektronisk marknad”, säger Thierry Rochette, en av de ansvariga i föreningen APVQS med uppgift att lotsa fram projektet som stöds med 15000 ECU av LEADER.

Telestuga i Thouars: departementets “Plan Net” kommer skolbarnen och invånarna i Gâtine till godo

I "Mouton-Village"
finns många aktiviteter
för barn

Gâtines uppkoppling (www.gatine.org/)

"Eftersom vi fortfarande inte fått någon snabbförbindelse så har vi väl råd med en motorväg för informationen!" tycker Benoît Michenot, utvecklingsledare i den lokala aktionsgruppen (LAG). 'Gâtine' är ett gammalt ord som enligt ordboken *Le Petit Robert* betyder "sumpmark som på grund av sitt ogenomträngliga undre jordlager är ofruktbar". "Parthenays lerjord" sa man, och vi var bondlurkar med fötterna i leran... Det var en otillgänglig trakt. Kommunikationerna har alltid varit besvärliga. Kan ni tänka er att man ännu i slutet av 1800-talet mötte bärstolar på vägen? Men Gâtines avskildhet har också fört det goda med sig att solidariteten vuxit sig mycket stark och det har på senare år tagit sig uttryck i en livlig föreningsverksamhet. Om man sen räknar med de nya teknologierna, då förstår ni att man kan börja tala om 'nätekonomi' hos oss."

Tack vare några förtroendevalda – bl a Jean-Marie Morisset, ordförande för LAG – har Parthenays erfarenheter av telematiken fått länets och regionens myndigheter att ta över i landsbygden. De nya teknologierna har så att säga blivit kronan på verket efter bygdens egna ansträngningar, sedan 70-talet, att arbeta fram en strategi för området. "Gâtine-bygden står inför uppiften, säger Dominique Grouard, direktör för LAG, att utvecklas trots en bristfällig logistik men med tillgång till starka nätverk av idéutvecklare och företagare. Uppgiften underlättas av myndigheterna på alla nivåer och av kommunsamverkan – Gâtine omfattar 7 kommunblock med en

eller två utvecklingsombud i varje. På så sätt har våra gemensamma resurser vävts samman. Installationen av digitala centra i varje kanton och införandet före sommarens slut 1999 av elektronisk postgång mellan diverse samhällsorgan i Gâtines 76 kommuner kommer i viss mån att uppväga våra dåliga vägförbindelser, formalisera utvecklingsnäten på elektronisk väg och på sikt stimulera verksamheten i territoriet."

Mouton-Village ("Lammstaden")

En sådan stimulans är just vad Vasles har fått uppleva. Här har partnerskapet mellan myndigheter, aktiva medborgare och samfund (24 föreningar för 1 650 invånare) åstadkommit under: Projektet "Mouton-Village," som har medfört en genomgripande förvandling av samhället, är ett exempel på hur olika sektorer kan ingå förbund- den sociala, jordbruket, kulturen, turismen – och det med särskild framgång.

Vasles med omgivning har sin enda utkomst i lammköttet. 1990 inträffar krisen och priserna på det franska lammet rasar. Inte en människa skulle förutspå en framtid för den sektorn utom just kommunens borgmästare, Gilles Parnaudeau, och tre andra "visionärer" som tar tillfället i akt att omsätta i praktiken sin stora idé: göra fåraveln till en drivfjäder för den lokala utvecklingen. Christian Proust, en av grundarna av Mouton-Village ("Lammstaden"), hävdar: "Förvandla ett territorium som hotar att förfalla till ett 'resursteritorium',

METASA, MIND, IMAGINE... Europa hjälper småstäderna att koppla upp sig: Parthenay som exempel

Telematikens erövring av Parthenay, en liten stad i en region som är föga berörd av Internet, härrör ur projektet "Digitalstaden" som lanserades av kommunen 1994 i syfte att "göra medborgarna till medaktörer i staden" (1)

1996 startades METASA (2). Det är ett ettårs pilotprogram som tillkommit på initiativ av Europeiska kommissionens Generaldirektorat XIII och har två målsättningar :

- > göra ett antal mindre europeiska städer till försökslaboratorium i naturlig skala för de nya informationsteknologierna (IKT);
- > tillämpa en angreppsmetod, s k "social pull", som i så hög grad som möjligt får medborgarna att sluta upp kring projektet genom att man utgår från deras behov och på så sätt att de medverkar i utarbetandet av nya tjänster och inte bara är konsumenter och försökskaniner. METASA berörde förutom Parthenay också Arnedo (La Rioja) i Spanien, Weinstadt (Baden-Württemberg) och Torgau (Saxen) i Tyskland. Flera stora dataföretag samt sex universitet och forskningscentra deltog även.

"För att ta reda på folks behov skickade vi ut ett frågeformulär på ett tjugotal sidor till 7 500 hushåll", berättar Hervé Denudt, utvecklingsansvarig i Parthenay-distriktets ekonomiavdelning. "Andelen erhållna svar var tillfredsställande : 25%. Ur svaren kunde vi utläsa sju sätt att förhålla sig gentemot de nya teknologierna som motsvarar tre psykologiska profiler : 'utopisterna', 'de avvaktande' och 'de motvilliga'. På basis av dessa profiler bildades tre homogena diskussionsgrupper – sammanlagt 300 personer ! Åsiktsutbytet gav till resultat att tre huvudområden kunde urskiljas vad beträffar användningen av IKT för den stora allmänheten : kulturen, näringslivet och samhällsservicen."

1997 kom Parthenay i åtnjutande av ett europeiskt program som syftade till att väcka intresset för och demonstrera användningen av IKT : Inom ramen för MIND-projektet (3) som Generaldirektoratet för industriella frågor (GD III) lanserade, installerades interaktiva telekommunikationsposter i staden. Aktionen ledde till att ett nät på Internet och sex "digitala resurscenter" skapades (se huvudartikel).

Samma år lanserar Parthenays kommun kampanjen "Tusen minidatorer". Fortfarande i förhoppning om att befolkningen skall tillägna sig IKT ställs en minidator till varje medborgares disposition till ett fördelaktigt pris. I det syftet förhandlar staden med France Telecom och en stor datortillverkare. För ungefär 1000 ECU kan så varje invånare i Parthenay disponera en dator och få 200 gratis timmar på Internet under dagstid under två år.

1998 avlöses och förlängs METASA av ett annat program från Generaldirektoratet XIII, IMAGINE.

Samtidigt har en mobilisering skett inom skol- och utbildningsväsendet. Alla skolor i distriktet är anslutna till kabeln och arbetsgrupper har bildats för att tänka ut hur IKT skall kunna användas i kollektivt syfte : samordning av de olika dokumentationscentren, utformning av en uppsättning tjänster för skola och utbildning. Man behöver emellertid inte vänta på de konkreta resultaten av projekten innan en positiv 'pedagogisk' effekt av Parthenays datorisering kan konstateras, nämligen i fråga om återanpassning till samhället, varvid det mest uppseendeväckande exemplet utgörs av en ung pojke med misslyckad skolgång som blev fascinerad av Internet, skickade ut sina dikter på webben och sedan kontaktades av en tysk förläggare som ville använda dem i sina skolböcker...

*"Aktiva medborgarhuset"
i Parthenay*

“Här är alla företag dopade med IT-sås”, konstaterar Hervé Denudt. Enligt ekonomichefen i Parthenay-distriktet, har alla dessa projekt för “Digitalstaden” haft ett kollossalt inflytande :

- > existerande företag har konsoliderats – så är t ex fallet med ett hundraårigt lokalföretag som tillverkar skämtartiklar och som sedan två år tillbaka har expanderat kraftigt i franskspråkiga länder;
- > nya tjänster dyker upp – förutom införandet av en “virtuell stormarknad” som gav tre arbetstillfällen, har en stor byggmarknadskedja gett sig in på postorderförsäljning från Parthenay. Ett system för att centralisera beställningarna hos de små detaljhandlarna via Internet planeras också i samband med den oundvikliga upprustningen av kommersen i stadskärnan ;
- > nya företag slår sig ner – 12 datafirmor har etablerat sig i regionen och skapat 30 arbetstillfällen medan en stor möbelhandlare har valt Parthenay för att pröva ett nytt försäljningssystem av typ “just-in-time”;
- > innoverande mikroaktiviteter växer fram, i likhet med den uthyrning, framför allt till holländare, av husvagnar överallt i Frankrike som en kvinnlig företagare på orten startat på Internet ; eller skohandlaren som surfat på Nätet och hittat en nisch i de extra stora numren och nu kan ta upp beställningar från Schweiz, Spanien och andra länder... <

>> web : www.district-parthenay.fr

(1) Michel Hervé, borgmästare i Parthenay, i “Le Monde” daterad den 9 december 1996.

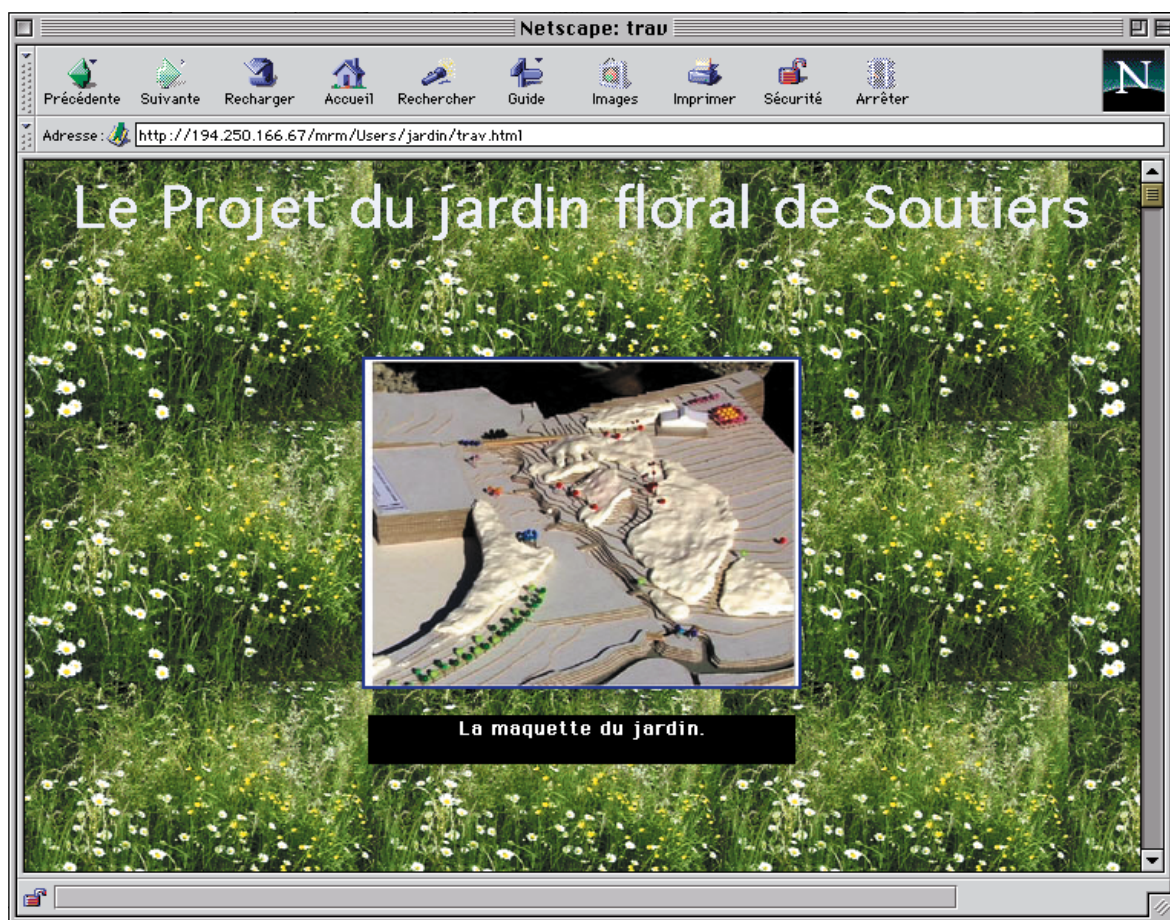
(2) METASA : Multimedia Experimental Towns with a Social-pull Approach (Multimedia experimentstäder i en samhällstillvänd strategi)

(3) MIND : Multimedia initiation of the Digital Towns (Multimediaintroduktion för digitalstäder)

hämta fram människornas kunskap och färdigheter med alla medel, framställa ett högklassigt lamm under hänsynstagande till miljön, ta ut bästa möjliga pris för det, främja sektorn, utnyttja den som turistattraktion – det är helt enkelt en kulturrevolution i orten !”

Man börjar med att bygga en saluhall. 1991 lyckas upphovsmännen till projektet övertala sju, så småningom femton uppfödare, att “framställa det bästa lammet i världen”. En kravlista upprättas som leder vidare till ett varumärke och därefter till bildandet av en grossistfirma som sommaren 1998 slöt ett avtal med en stormarknadskedja om leverans av förstklassigt lamm. Men om man betänker allt arbete som har utförts fram till idag, kan man konstatera att nya projekt genomförts varje år : 1992 renoverades stadskärnan fullständigt, 1993 öppnades “Lamparken”, där ett tjugotal fårstammar – en del utrotningshotade – från hela världen samsas i all välmåga, 1995 byggdes “Fårhuset”, en vidsträckt byggnad där man kan följa fåravelns alla faser genom tiderna och på alla håll i världen genom att promenera från verkstad till verkstad eller framför iscensatta automater, och i butiken sker en “rättvis” försäljning – d v s utan åtskillnad – av ullprodukter från olika länder. Det hela bildar ett promenadområde på ett tiotal hektar som smälter in i omgivande bebyggelse och som varje år lockar mer än 35 000 besökare. Christian Proust minns: “Folk började tro på det först när de såg de första busslasterna med turister. Nu är de stolta över allt. Man kan till och med säga att projekten fött en slags företagskultur i Vasles. Det har skapats 12 direkta tjänster och ungefär femton indirekta i Mouton-Village. Och man bör ta med i beräkningen alla uppfödare som hållit sig kvar. Det är ju det det handlar om : se till att det fortfarande finns uppfödare om tio år. För det ändamålet planerar vi att anlägga en “miljögård” för ungdomsutbildning...”

Under tiden har Mouton-Village, tillsammans med LEADER, gett sig in i internationellt samarbete “för att öppna sig gentemot andra förfaringssätt och få invånarna att hålla sig vakna.” 150 spanjorer från LEADER-zonen Tierra de Campos (Castilla-Leon), som lever i liknande förhållanden och har samma problem, kom på besök till Vasles i mars 1997. 100 invånare i Gâtine återgäldade besöket i juli 1998. Den portugisiska LEADER-gruppen Basto har också slutit upp kring samma initiativ som döpts till “Det europeiska nätet för får och människor”.

Besök på Nätet av en av parkerna i Gâtine

Gâtines nöjen

Vasle-Mouton-Village-experimentet tjänar som referens för en huvudlinje i LEADER:s strategi : att skapa fyra temaparker kring respektive fåglar, geologi, fantasivärld och botanik. "Avsikten är att ta fram en originell produkt som kan kanalisera turistflödet genom hela Gâtine på samma gång som natur och landskap tas till vara på bästa sätt: anlägga trädgårdar i den stora trädgård som Gâtine själv nu är", som Valérie Rocher så vackert uttrycker det – hon har hand om den botaniska trädgården i Soutiers. Operationen "Gâtines trädgårdar", som samfinansieras med ungefär 600 000 ECU av LEADER, har också haft det goda med sig att en del "miljöjobb" har kunnat skapas i ledet för arbetsmarknadsåtgärder. Soutiers har nu tagit 7 f d långtidsarbetslösa i sin tjänst. Trädgårdarna -eller parkerna – är också helt förenliga med Gâtines kulturstrategi. Området kan inte räkna med någon självklar turistström av större slag men genom sitt intensiva föreningsliv har det verkligen blivit "festivalernas land". Förutom alla kulturevenemang under årets lopp, äger Spel- och Lekfestivalen (100 000 deltagare) och tre inte oansenliga musikfestivaler rum i Parthenay, en Måleri- och Skulpturfestival i St-Loup-sur-Thouet och varje år i den lilla byn Ménigoude (800 inv.) den Internationella ornitologiska filmfestivalen, som med sina 14 år på nacken har blivit en av de största i världen i fråga om djur- och naturfilmer (30 000 besökare, tiotals filmregissörer, ett fyrtiotal tävlande filmer, oräkneliga möten i miljöfrågor).

"1999 kommer den första Internationella festivalen för matkonst att äga rum i Gâtine, kan Benoît Michenot tala om : "De här tilldragelserna lockar alltid hit ett imponerande antal frivilligarbetande och det skulle vara intressant ur utvecklingssynpunkt att göra en grundlig undersökning av fenomenet..."

Alla dessa satsningar och sevärdheter i Gâtine går naturligtvis att finna på Nätet.

Tilläggsfråga : Var finns jordens navel ?

Svar : I Pougne-Hérissou (380 inv.), en medeltida by i hjärtat av Gâtine, som vartannat år anordnar en slags happening kring berättaren och humoristen Yannick Jaulins historier och som före år 2000 kommer att hysa en sagoträdgård, "Berättelser från hela världen". För att få reda på mera om vad detta LEADER-understödda projekt innehåller – obeskrivbart ! – räcker det att surfa på <http://www.gatine.org>. <

LEADER PAYS DE GÂTINE

Områdets yta : 1 585 km²
Befolkning : 64 198 invånare
Finansiering LEADER II : 2 500 000 ECU
EU : 880 000 ECU – Offentligt : 1 530 000 ECU
Privat : 90 000 ECU

LAG i Pays de Gâtine

SMAEG
3 rue Henri Dunant, BP 505
F-79208 Parthenay CEDEX
Tel. : +33 5 49 64 25 49 – Fax : +33 5 49 94 21 22
E-mail : michenotbe@district-parthenay.fr
Web : www.gatine.org
Tel

När telekommunikationerna
bryter isoleringen och skapar sysselsättning

Att leva lokalt och verka globalt

Genom att resolut satsa på avancerad kommunikations-
teknologi har LEADER-gruppen Western Isles, Skye &
Lochalsh, hjälpt till att skapa mer än 200 tjänster med
distansarbete på Hebriderna, ögruppen nord-väst om Skottland. Utbredningen av
dessa teknologier välkomnas även av näringsidkare av mer traditionellt slag som
jordbrukare, fiskare, hantverkare och turistfolk. I samband med LEADER-seminariet
"Arbetslivets förändring och de nya teknologierna" (juni 1998) besökte en italiensk
journalist denna "världens ände uppkopplad till världen".

AV NINO PATERNO [*]

“Grafist efterfrågas av kraftigt expanderande multi-mediaproducent med säte i Western Isles i Skottland. Företaget har 17 anställda. Vårt verksamhetsområde omfattar teveproduktion, IT-tjänster, datagrafik och foto. Ansökan till ken eolas.co.uk”.

Detta är en av ett trettiotal andra platsannonser som i oktober 1998 förekom på <http://www.hebrides.com>, Hebridernas hemsida som gör anspråk på titeln “världens största hemsida på Internet ur geografisk synpunkt”.

Sedda från luften ser Hebriderna, eller Västeuropeiska öarna, i nordvästra utkanten av Skottland, ut som en jättstor grön äng genombruten av vattnet som en nästan övernaturlig infattning av oregelbundna spegelskärvar, så vacker att man tappar andan. Här har insularitet och geografisk isolering hjälpt till att bevara miljön och märkliga gamla traditioner, vilket nu blivit bidragande orsaker till att den sekelgamla tendensen att utvandra börjar vändas i sin motsats: Fler och fler unga beslutar att stanna kvar på öarna där också nya invånare slår sig ner, lockade av den genuina atmosfären i denna “världens ände”. Och en del gör det på grund av arbetsmöjligheterna som de nya informationsteknologierna erbjuder.

“Här finns den största andelen högutbildade i hela Storbritannien, hävdar Carola Bell, ledare av LEADER-gruppen Western Isles, Skye & Lochalsh, men den geografiska isoleringen av öarna har avsevärt begränsat anställningsmöjligheterna. Distansarbetet föreföll oss vara ett realistiskt svar på problemet: Man kunde ju sätta den här högkvalificerade arbetskraften i kontakt med avlägsna uppdragsgivare genom att utnyttja telekommunikationsteknologin i förening med öbornas flexibla arbetskultur.”

Data för alla:
distansundervisning

Donnie Morrison, som tidigare var marknadsförare i en datafirma, hör till dem som valt att slå sig ner på öarna: “Jag var på affärsresa i Spanien 1989. På tal om bärbara datorer var det någon som sa’ att om tio år skulle massor av yrken kunna utövas i hemmen, i all bekvämlighet. Jag var först litet skeptisk till idén, men se’n började jag fundera över det och till slut fick jag för mig att jag ville tillbaka till min hemtrakt, d v s hit. Familjen och jag flyttade hit 1994, till ön Lewis. Det året fick jag i uppdrag att leda LEADER-undersökningen angående de lokala möjligheterna till distansarbete, invånarnas intresse för saken, tillgänglig kompetens, möjlig avsättning m m.” Efter denna undersökande åtgärd var det dags att skapa ICT (“Western Isles Information and Communication Technology Advisory Service” / IT-consulting för Hebriderna) med ekonomiskt stöd av ERUF (Mål 1), Rådet för Hebriderna och det lokala utvecklingskontoret Western Isles Enterprise som ansvarar för LEADER sedan 1992. Ledningen för företaget anförtröddes åt Donnie Morrison. ICT har kunnat sammanställa en förteckning över eventuella “distansarbetare”: ca 500 personer (600 år 1998) – bofasta eller inflyttningsberedda – har registrerats med sina respektive kompetensområden. Eftersom något företag för distansarbete inte fanns på platsen, skapade ICT på ön Benbecula ett bolag med begränsad ansvarighet, “Lasair”, för att handha avtalen med uppdragsgivarna som kan befinna sig var som helst i världen.

Lasair

1995 kunde Lasair svara på ett första anbudsförfarande och hämta hem ett omfattande kontrakt med en amerikansk förläggare, specialist på katalogisering av affärstidningar. Tidningarna, tryckta på papper, sänds med post från Kalifornien och delas ut av Lasair till 35 distansarbetande i hemmet, varav 30 kvinnor, som sedan gör sammandrag av tidningsinnehållet, indexerar artiklarna, anpassar dem till elektronisk lay-out och släpper ut dem på Internet. Hela proceduren tar fem till tio dagar.

De förelagda arbetsuppgifterna är av sådan art att telearbetet i fråga ger ett reellt mervärde, eftersom det inte bara rör sig om att registrera data utan också innebär redigering, journalistik, korrekturläsning, datagrafik m m. “Erfarenheterna av kontraktet som vi slöt med de skotska hälsovårdsmyndigheterna 1996 lärde oss att en enbart mekanisk dataregistrering egentligen inte kan bli lönande på grund av den starka konkurrensen från tredje världen”, berättar Donnie Morrison.

Ön Lewis ger ett intryck av världens ände...

Många andra kontrakt har hämtats hem sedan dess bland vilka kan nämnas: textsammandrag, katalogisering av publikationer från det brittiska inrikesministeriets kriminologiska avdelning, överföring på CD-ROM av samtliga nummer av "Scots Law Times", ett skotskt juristblad, konversion till elektroniska media (Internet, CD-ROM) av ett stort antal vetenskapliga verk utgivna av det ansedda universitetsförlaget Oxford University Press (tvåårskontrakt slutet i januari 1997 innebärande heltidsarbete för ett femtiotal personer).

Lasair samordnar på så sätt distansarbetet för ett hundratal egenföretagare och utövar kvalitetskontroll. LEADER har tillskjutit ungefär 35 000 ECU för specialutbildning av telearbetarna. Med tiden har den erforderliga kompetensnivån för att ingå i "telearbetspoolen" förändrats: god skrivkunnighet i engelska, vetenskapliga eller medicinska kunskaper till exempel har fått företräde framför rent datatekniska färdigheter, eftersom de senare kan inhämtas i samband med specialutbildningen som ges för varje nytt kontrakt.

De virtuella Hebriderna (<http://www.hebrides.com>)

Lasairs framgångar har lockat till efterföljd och andra initiativ där telematiken tas i bruk har florerat på öarna. Däribland företaget "Eolas" som med finansiering av LEADER på 43 000 ECU har lagt upp webbsidan "Virtual Hebrides" (<http://www.hebrides.com>), som är en riktig uppslagsbok och ger högst varierande information om öarna samtidigt som användarna finner ett utbud av högst konkreta tjänster: platserbjudanden, turistbokning m m.

Efter tre års multimedieverksamhet – Eolas sysslade tidigare enbart med audiovisuell produktion – kan företaget uppvisa helt imponerande resultat: 180 kontrakt för telearbete, 18 heltidsanställda, 4 servrar och en diskspegel i Glasgow, en avdelning specialiserad på tillverkning av mjukvara och uppläggning av databaser m m.

Vad IKT beträffar höll företaget under 1998 på med att slutföra installationen av sin sista skapelse, en tele-tjänstcentral inrymd i en byggnad på 750 m² i Stornoways företagspark. Kostnaden för investeringarna: 2 miljoner ECU. Redan innan byggarbetena var till ända, slöt centret ett avtal med en telefonoperatör, vilket uppskattningsvis kommer att ge 70 jobb och en omsättning under det första året på ungefärligen en miljon ECU. Centret kommer också att hysa IKT-kontoret som således får bättre lokaler och i synnerhet kommer att kunna utföra sina tjänster effektivare.

Spridning

Alastair Nicolson, som är ansvarig för de nya teknologierna inom Skye & Lochalsh Enterprise, utvecklingskontor för de bägge territorierna med samma namn, ser realistiskt på saken: *"det som hämmar vår region så starkt, det är de stora kommunikationssvårigheterna, dels inom övärlden och dels med det skotska fastlandet. Ibland krävs det en hel dag för en resa i jobbet: Vägarna är smala och man måste ta flera färjor. Telematiken för oss varandra närmare och minskar samtidigt avståndet till världen så att den tusenåriga isoleringen av öarna bryts."*

Stornoway är huvudorten i Hebriderna

Som ett led i denna process medverkar LEADER-gruppen till att IKT sprids till alla öarna. Isolerade byar utrustas allt eftersom med 'telestugor'. I Port of Ness, på nordspetsen av ön Lewis, finns en multimedialokal med tiodatorer till invånarnas förfogande så att de skall kunna utnyttja alla möjligheter som kommunikationsteknologierna erbjuder, från enkla spel till lärda studier: Lewis Castle College, filial till Highlands & Islands universitet, ger en kurs för distansutbildning samtidigt som man, tack vare systemet med videokonferens, kan följa undervisningen på universitetet eller utforska biblioteket on-line som inbegriper resurser från tolv högskolor i samma syfte. Dessa hjälpmedel är också en förutsättning för att LEADER-gruppens styrelse skall kunna sammanträda regelbundet utan att behöva företa långa och svåra resor mellan öarna.

"Det är inte så länge sedan som det skulle ha varit otänkbart för byarna här att förfoga över sådana tjänster, påpekar Carola Bell. Till att börja med kunde vi inte föreställa oss vilken inverkan telematiken skulle få på folk. När LEADER I startades fick vi försöka besegra mycket misstro som ingår i den insulära mentaliteten. Därför inriktade vi först aktionen på att främja den lokala kulturen. Den första målsättningen för distansundervisningen var t ex att ta vara på det gaeliska språket som för tio år sedan höll på att dö ut men som idag talas, läses och skrives av 70% av befolkningen. Denna satsning på det skotska språket har lett till att åtskilliga kulturprodukter utformas på gaeliska. Så småningom inriktade vi vårt stöd på att modernisera mer traditionell produktion som småskaligt jordbruk, fåravel, bearbetning av fiskeprodukter, tweedvävning och turism. Vad telearbetet beträffar finner det en gynnsam jordmån här. Det har inga svårigheter att rota sig eftersom aktiviteterna på öarna av hävd alltid varit mångsidiga. För att det skall utvecklas behövs i synnerhet hjälp med utbildningen, som vi anpassar till kraven i varje särskilt fall. Och så har vi också den elektroniska handeln med lokala produkter och telebokning av turistrum som ses med vänliga ögon av hantverkare och turistfolk eftersom de alltid varit starkt oberoende och vana att klara sig själva."

I själva verket har intresset för de nya teknologierna väckts långt utanför kretsen av telearbetare. Alla 'klassiska' aktörer i näringslivet som vi stött på – jordbrukare, fiskare, hotellägare, hantverkare – delar samma övertygelse. "Kommunikationsteknologierna kan vara till största nytta för hantverkarna när det gäller produktion, marknadsföring, innovation...", menar Anne Cambell och Margaret McKay, väverskor från ön Harris där den berömda tweeden med samma namn tillverkas. Två keramikere, Alex och Sue Blair, håller med: "I vår sektor kan de teknologierna skapa mer sysselsättning". John anställd på arbetsförmedlingen i Stornoway, har inte heller några tvivel i den vägen: "Det stora problemet är att hjälpa de unga ut på arbetsmarknaden och allt som bidrar till detta, vare sig genom att avstånden minskas eller att produktionssättet moderniseras, har ett grundläggande strategiskt värde. Alla tillgängliga stöd och resurser, LEADER inbegripet, måste sikta mot det målet." En sådan handlingsplan, som består i att tillvarata natur, kultur och mänskliga resurser i ett territorium under uppbådande av all ekonomisk och teknologisk hjälp som finns att tillgå, är redan delvis förverkligad i Hebriderna. Det går att avläsa i de hundratals arbetstillfällen som redan uppstått. Vad gäller den maximala användningen av informations- och kommunikationsteknologierna har de eftersatta landsbygdsområdena nu en förebild där borta, långt där borta i övärlden i Europas utkant. <

[*] Journalist och ansvarig för månadstidningen "La Freccia Verde" (Den gröna pilen), tidskrift för lokal utveckling och näringslivs-, samhälls- och kulturfrågor med säte på Sicilien. Web : www.stepim.it/STEPIM/lafrecciaverde

LEADER WESTERN ISLES, SKYE & LOCHALSH

Områdets yta: 5 600 km² (Western Isles: 2 901 km²)
Befolkning: 41 000 invånare (Western Isles: 31 456 inv.)
Finansiering LEADER II: 7 500 000 ECU
EU: 3 125 000 ECU – Offentligt: 3 125 000 ECU
Privat: 1 250 000 ECU

Western Isles, Skye & Lochalsh LEADER -program

3 Harbour View
Cromwell Street Quay
UK-Stornoway (Isle of Lewis)
HS1 2DF (Scotland)
Tel: +44 1851 703 703
Fax: +44 1851 704 130
E-mail: wisleader@sol.co.uk
Web : www.hebrides.com/leader/index.htm

Rural Europe : nya tjänster on-line

Databasen med adresserna till alla biståndsmottagare LEADER II (919 referenser) har nu varit tillgänglig på Internet Rural Europe i mer än ett år. Datauppgifterna uppdateras varje månad.

Via adressregistret och i den mån de inkommit till det Europeiska LEADER-kontoret kan följande uppgifter erhållas:

- > beskrivning av 360 LEADER-territorier (november 1998) med data om demografi, näringsliv, den lokala aktionsgruppens struktur, utvecklingsprojekt och budget;

- > presentation av aktioner som genomförts av de lokala aktionsgrupperna – korta sammandrag av varje projekt, indexerade i den flerspråkiga ämnesförteckningen för landsbygdens utveckling "RURALVOC";
- > förslag på transnationellt samarbete – initiativtagare till projekt kan sända förslagen via ett on-line-formulär. Observera att det månatliga informationsbladet INFO-LEADER också kan laddas ner i oförkortad form (med hjälp av programmet "Acrobat") och att mer än 40 000 personer har rådfrågat Rural Europe under de senaste tolv månaderna.

Kontakt: Det europeiska LEADER-kontoret

a/s Katalin Kolosy / Franco Perretta

LEADER-seminarier

LEADER-kontoret erbjuder fram till april 1999 ett antal seminarier. Varje seminariemöte äger rum i ett område där LAG har särskild erfarenhet i ämnet. Program, arbetsspråk och plats fastställs definitivt 2 månader före utsatt tidpunkt för seminariet.

(Kontakt: Det europeiska LEADER-kontoret, Enhet "Organisation")

- > **"Privat finansiering – en viktig resurs"**

Tidpunkt : 27-31 januari 1999 Språk : spanska/grekiska/franska. Plats : LEADER-zonen Moncayo (Aragon, Spanien)

- > **"Forskning och landsbygdsutveckling"**

Tidpunkt : 3-7 mars 1999 Språk : engelska/tyska/franska. Plats : Nederländerna (platsen inte fastställd)"

- > **"Familjesemester - något att utveckla i landsbygdsmiljö"**

Tidpunkt : 24-28 mars 1999 Språk : Tyska/engelska/portugisiska. Plats : LEADER-zonen Pillersee (Tyrolen, Österrike)

LEADER Magazine – en mycket uppskattad tidning

882 personer i vår engelska, franska tyska, spanska, italienska och portugisiska läsekrets som var föremål för en utfrågning 1997-98 har svarat på formuläret som medföljde tidningen. Det gick i stort ut på att betygsätta och/eller rangordna olika inslag och rubriker och eventuellt ge kommentarer och uttrycka önskemål. Bearbetningen av de 882 svarsformulären som returnerades till det europeiska LEADER-kontoret gav bl a följande resultat

> Nyttä

I allmänhet tycker LEADER Magazines läsare att tidningen är 'till nytta' eller 'till stor nytta' och ger en medelpoäng 2,4 av 3 möjliga.

Olika nyttighetsaspekter rangordnas av läsarna på följande vis: Magasinet är en: 1) *referensskrift för LEADER*; 2) *referensskrift för landsbygdsutvecklingen i Europa*; 3) *informations-skrift för LEADER-nätets aktiviteter*; 4) *informationsskrift för Europeiska unionen*; 5) *PR-skrift*; 6) *förbindelselänk mellan gruppen och dess partners*

> Innehåll

På frågan vilka rubriker som de tycker är intressantast anger läsarna följande rangordning (3: mycket intressant; 2: intressant; 1: ganska intressant; 0: ointressant):
1) *Reportage från fältet*: 2,44 poäng; 2) *LEADER i aktion*: 2,41 poäng; 3) *I blickfånget*: 2,33 poäng; 4) *Temaartiklar av experter*: 2,33 poäng; 5) *LEADER i nät*: 2,4 poäng; 6) *Intervju*: 1,84 poäng

> Utseende

I allmänhet bedöms tidningens layout som bra eller mycket bra med en medelpoäng på 2,44 av 3 möjliga. Den redaktionella stilen bedöms också som bra och mycket bra (2,14 poäng/3), liksom översättningen (2,52 poäng/3).

> Spridning

Majoriteten av läsekretsen (84%) sprider tidningen till sin närmaste omgivning ("alltid": 41,9%; "ibland": 42,1%). Man kan fastslå att ett exemplar av LEADER Magazine, när det sprides, läses av 13,3 personer i genomsnitt. Läsekretsen kan i själva verket uppskattas till över 100 000 personer;

Alla kommentarer och förslag från LEADER Magazines läsekrets välkomnas.

UPPLYSNINGAR:

DET EUROPEISKA
LEADER-KONTORET
chaussée Saint-Pierre 260
B-1040 Bruxelles
Tel.: +32.2.736 49 60
Fax: +32.2.736 04 34

E-Mail:

leader@aaidl.be

World Wide Web:

<http://www.rural-europe.aaidl.be>

"Rural Europe": LEADER on-line på sex språk

Publikationer (LEADER-Magazine, INFO-LEADER, tekniska dokument m fl), aktivitetsprogram, aktuella uppgifter på LEADERS samtliga officiella biståndsmottagare samt olika databanker kan nu tillfrågas on-line på sex språk (franska, engelska, tyska, spanska, italienska och portugisiska) på Internet. Även flera forum tillgängliga.

Namn: LEADER ("Liaison entre Actions de Développement de l'Economie Rurale = Sammanknytning av insatser för utveckling av landsbygdens ekonomi")

Typ av program: Gemenskapsinitiativ

Berörda områden: regioner i Målgrupp 1 (med försenad utveckling), områden i Målgrupp 5b (känsliga landsbygdsområden) och områden i Målgrupp 6 (nordiska områden med mycket låg befolkningstäthet inom Europeiska unionen. 10% av beviljade bidrag i områdena 5b kan dock tilldelas till ej bidragsberättigade angränsande områden.

Mål: som en uppföljning på LEADER I (1991-1994) syftar LEADER II till att:

- > uppmuntra lokala initiativ för exemplarisk landsbygdsutveckling;
- > stöda innovativa, exempelgivande och överförbara operationer som visar nya vägar som landsbygdsutvecklingen kan slå in på;
- > utvidga erfarenhetsutbyte och kunskapsöverföring;
- > stöda gränsöverskridande samarbetsprojekt härrörande från lokala aktörer i landsbygdsområden och som påvisar deras solidaritet.

Förmånstagare: LEADER II tillför sitt ekonomiska stöd till två typer av förmånstagare:

- > i första hand, de "lokala aktionsgrupperna", bestående av offentliga och privata grupperingar, som tillsammans upprättar en strategi och förnyande åtgärder för att utveckla ett jordbruksområde av lokal dimension (mindre än 100 000 innevånare);
- > andra kollektiva offentliga eller privata aktörer från landsbygds miljön (lokala myndigheter, konsulkamrar, kooperativ, föreningar, etc.) på villkor att deras insats, mer tematisk, kan inrymmas i en utvecklingstanke på lokal nivå.

Typ av åtgärder: förvärvande av kompetenser i fråga om landsbygdsutveckling, förnyelseprogram för landsbygden (yrkesutbildning, landsbygdsturism, stöd åt små företag, främjande av jordbruksprodukter, skogsprodukter, lokalt fiske, förbättring av miljön och levnadsvillkor, etc.), gränsöverskridande samarbete.

De olika komponenterna i LEADER II återfinns i ett "Europeiskt nät för landsbygdsutveckling" som möjliggör en stor spridning (seminarier, utbyten, publikationer) av innovativa insatser som genomförts till förmån för landsbygden och som underlättar det gränsöverskridande samarbetet. Detta nät leds av "Europeiska institutet för innovation och utveckling på landsbygden" eller kort "LEADER-kontoret" (Generaldirektoratet för jordbruket).

Programmets varaktighet: 6 år (1994-1999)

Tilldelning av gemenskapsmedel: ca. 1 755 miljoner ECU (varav mer än 1 000 miljoner för områdena i Målgrupp 1) finansierade av de tre strukturfonderna.

**Det europeiska
LEADER-kontoret**

**Europeiska Kommissionen
GD VI Jordbruket**

LEADER magazine är kvartaltidskriften för utvecklingsprogrammet för landsbygden **LEADER II** ("Liaison Entre Actions de Développement de l'Economie Rurale") är ett gemenskapsinitiativ som lanserats av kommissionen och samordnas av dess jordbruksstyrelse (enhet VI-F.1.2). Innehållet i LEADER Magazine återspeglar inte med nödvändighet åsikterna inom Europeiska unionens institutioner. **Redaktionsledning:** Europakontoret LEADER/A.E.I.D.L. **Ansvarig utgivare:** William Van Dingenen, A.E.I.D.L., chaussée Saint-Pierre 260, B-1040 Bruxelles - **Journalistik:** Jean-Luc Janot - **Medarbetare i detta nummer:** Yves Champetier, Malaquías Jiménez Ramírez, Katalin Kolosy, Werner Kräutler, Monica O'Malley, Nino Paterno, Gérard Valenduc, Patricia Vendramin - **Foto:** LEADER-grupperna, EOLAS, Ramy Leon Lorenzo, Jo Strobel, Conseil Général des Deux-Sèvres - **Omslagsfoto:** EOLAS - **Samordning av produktionen:** Christine Charlier - **Grafisk utformning:** Kaligram. Tryckt i Belgien på papper med klorfri blekning - **LEADER Magazine** publiceras på elva språk inom Europeiska unionen och trycks i 30 000 exemplar. **Upplysningar:** LEADER Magazine, A.E.I.D.L., chaussée Saint- Pierre 260, B-1040 Brüssel. Tel: +32.2 736 49 60. Fax: +32 2 736 04 34. E-Mail: leader@aeidl.be - WWW: <http://www.rural-europe.aeidl.be>